

"רודף העפיפונים": להפוך רב מכר לתיאטרון מצוין

בלי התחכמויות מיותרות ועם שחקנים מצוינים, ההצגה "רודף העפיפונים" של תיאטרון גשר המבוססת על רב המכר מאת חאלד חוסייני, שואבת מהרגע הראשון, וגורמת לצופה להרגיש כמו ילד המרותק לסיפור לפני השינה

אורין ויינברג פורסם: 81.11.51

עפיפונים, כמו גם אנשים, פורחים באוויר, ניתקים מחוטיהם ועפים הרחק-הרחק. אך לא משנה לאן תישא אותם הרוח, כמעט בלתי נמנע שמישהו ימצא אותם, וישיב אותם אל עברם. ההצגה "רודף העפיפונים", שעלתה בתיאטרון גשר בבימויו של נועם שמואל, על פי רב המכר של חאלד חוסייני, שוזרת עצמה כמו חוט עדין בלב הקהל, ומגביהה אותו מעלה-מעלה.

שנות השישים בקאבול, בירת אפגניסטן. שני ילדים, אמיר וחסן, גדלים באותו הבית, אך בעולמות נפרדים. אמיר הוא בנו של איש עסקים מכובד בעוד שחסן הוא בנו של עלי, משרת בביתו של אמיר. אמיר הוא פאשטוני, מוסלמי סוני, בן לאליטה השולטת באפגניסטן. חסן הוא האזארי, בן למיעוט אתני נחשל ומנוודה. השניים מפתחים קשר אמיץ, עד שאחד מהם בוגד בחברו. שנים אחר כך, בזמן שהטאליבן מטיל אימה באפגניסטן ואמיר מנסה להשאיר את זיכרון הבגידה מאחוריו באמריקה, שיחת טלפון מחזירה אותו למולדתו ונותנת לו הזדמנות לכפר על חטאיו. בדרך, העלילה מזכירה לנו שוב שלעיתים האדם הוא יצור טיפש ורודף כוח, המשתכר מתחושת עליונות שמבוססת על אמונות שמרניות בנוגע לחלוקה מעמדית. זאת, על אף שהגבול בין איש עשיר למהגר יכול להיות מאוד דק, ובן רגע, בעיקר בעתות משבר, להפוך לשרירותי וללבוש צורה חדשה.

למרבה השמחה, בימים בהם התרבות עולה לכותרות לא אחת בצימוד מגוחך למילה נאמנות, ושיקולים מסחריים כאלה ואחרים מטמאים כל חלקה טובה של מחשבה אמנותית, פעם אחר פעם מוכיחים בגשר ששם יודעים לעשות תיאטרון מצוין - בין אם הוא בא באריזה של רב-מכר ובין אם לא. וזו ידיעה מנחמת מאוד. גם הפעם הם שומרים על תו התקן עם הצגה שלא דורשת אפילו זמן הסתגלות - מהרגע הראשון, "רודף העפיפונים" שואבת את הצופה עם קצב מהיר ואחיד שלא מרפה ולא מאפשר למחשבות חיצוניות להטריד. כל זאת בלי התחכמויות או פירוטכניקה מיותרת, ועם תפאורה מינימליסטית ובחירות בימוי אלגנטיות שמסתמכות לא אחת על יכולותיהם הפיזיות או הקוליות של השחקנים.

אבי אזולאי בתפקיד אמיר, שהוא גם המספר, בעל רהיטות ונוכחות בימתית יוצאת דופן. הוא מתמודד באופן מעורר השתאות עם תפקיד כמעט כפול, שמאלץ "לחיות את" ולסירוגין "לדבר על" - מחוץ ומתוך העלילה בזמנית. הלל קפון כובש בתפקיד חסן - ועוד יותר מכמיר לב בתפקיד בנו של חסן, שבו הוא מצליח לצקת עומק ייחודי לדמות. אלכסנדר סנדרוביץ' מרגש ביותר בתפקידי עלי והגנרל טהארי, ודורון תבורי טבעי כל כך בתפקיד באבא. עוד ראויים לציון אורי יניב שמגלם קשת של דמויות בשלל מבטאים, וכן יולי סקר כאמיר הצעיר, פיראס נסאר על תקן האיש הרע, גלעד קלטר, רוני עינב, אלי מנשה וכרמל קנדל - כולם ללא יוצא מן הכלל מוכשרים ותורמים ליצירת השלם האיכותי.

עם זאת, נרשם פער בין שני חצאי הערב - זה הראשון מהודק יותר, עקבי ושומר על קצב אחיד, ואילו השני פלירטט לעתים עם הטלנובלה. אפרופו - הטקסט עבר עיבוד לבמה על ידי מת'יו ספנגלר - עיבוד שעלה לראשונה ב-9002 בקליפורניה, ולאחר מכן תורגם לעברית על ידי עינת ברנובסקי. השפה הפרוזאית השתמרה בו ולכן פלא המילים עודו נוכח, ממש עד השורות החותמות את ההצגה שהן רגע יפהפה ותענוג לכל חובב ספרות. וכך, לנוכח החוויה ההיברידית הזו שבין ספר להצגה, לא נותר אלא להרגיש כמו ילד הגומע בשקיקה סיפור שמסופר מתוך כריכה עצומה לאור מנורת הלילה, ובסופו, הדמויות אוחזות ידיים ומשתחוות לקול מחיאת הכפיים.

